



# Novelle av Emil Flakk: Da lyset kom tilbake

*Bjarne Benjaminsen*

Jeb satt presset inn mellom pappa og mamma i sofaen. De tre satt framoverlent og stirret inn i TV-skjermen, uten helt selv å forstå det de så. De fleste hadde vel sett nok science fiction til å gjøre seg opp noen meninger om hvordan det ville være dersom romvesener kom til jorden, men få hadde vel forestilt seg akkurat dette.

De kalte seg søkerne. Jeb syns i grunn det var et passende navn, for øynene var gigantiske som hos en flue. Egentlig var de ikke så mye annet enn øyne. De hadde form som ovaler og var bronsefargede. Det var vanskelig å se om kroppene deres var organiske eller mekanikk. De var gjort opp av skjell som hos en slange, og mellom skjellene skinte det lys i forskjellige farger. De svevet oppe i luften, uten at det var noen propeller eller vinger som holdt dem flyvende. Det var så mange at de lignet en sverm.

En av dem begynte å prate til TV-kameraene. Den forklarte at de hadde evnen til å transportere til hvor som helst i universet og fange opp lys. Det var derfor de var kommet hit til jorden. For hele jordens historie var fortsatt der ute i universet som lys. Det var deres rolle i universet, forklarte den. Å fange lys og vise fortider. Til gjengjeld ville de bo i menneskenes hus, for de var karbonbaserte vesener som måtte ha hvile og næring som andre.

I løpet av timer var det utarbeidet en avtale. De totalt 1.5 milliarder søkerne skulle få bo i menneskenes hus med familier, og det var slik Jeb ble kjent med et romvesen.

Jeb og foreldrene fant søkeren utenfor huset deres, svevende omtrent 20 centimeter over bakken. Det stod på høykant slik at det hadde form som et egg. Det kunne ikke være tvil om at det var iallfall et delvis mekanisk vesen. Øyet, som jo var det omtrent eneste vesenet bestod av, hadde tre pikselaktige pupiller som fløyt rundt.

Jeb og foreldrene tenkte det samme der de stod på dørstokken. De følte seg unike. Tenk, de skulle være vertsfamilie for en av søkerne som skulle teleportere rundt i universet og fange lyset. Men egentlig var jo ikke familien deres unik. Faktisk, Jeb så at to andre familier bare i deres gate stod på dørstokken og hilste på hver sin søker de også. Uten noe videre introduksjon svevet søkeren inn i huset. Pappa og mamma gikk til side uten å slippe den med blikket. Søkeren var omtrent på størrelse med en basketball, men oval i stedet for rund. Jeb lurte da, hvordan et sånt vesen hadde klart å overleve i universet. Han hadde lært om evolusjon og Darwin på skolen. Det var den sterkeste og mest tilpasningsdyktige som overlevde. Men dette var jo en svevende ball uten verken klør eller tenner.

De ble med søkeren inn i stua, der den ble stående og sveve midt i rommet 20 centimeter over gulvet. «Kan vi gi den et navn?» spurte Jeb.

«Neeei, jeg tror ikke det. Den har nok et navn allerede», sa mamma.

Da var søkeren rask med å svare. «Vi bruker ikke navn til å tilkalle hverandre. Jeg er likevel kjent med at mennesker har tradisjon med dette. Om det er ønskelig å gi meg navn skal jeg ikke motsette meg det.»

Toneleiet dens var flatt. Jeb fikk følelsen av en gråstein som pratet. Han lurte på om de kunne føle

noe som helst innlevelse ved det de gjorde, eller om det bare var mekanikk og instinkt. Nettopp dette var jo bare en enda bedre grunn til å gi den et navn, tenkte Jeb. For det som hadde navn var også noen. På stuebordet lå det en pocketutgave av *Når villdyret våkner*, som Jeb nesten hadde lest ferdig. Var ikke søkeren, i likhet med hunden Buck som hadde hovedrollen i boka, en som måtte venne seg til en ny verden? «Han skal hete Buck» erklærte Jeb.

Lyset søkerne fant ute i universet ble overført direkte til TVer, nettbrett og telefoner. For store begivenheter var det også satt opp gigantiske skjermer ved viktige landemerker som Den himmelske freds plass og Times Square. Det hele var en gedigen seanse. Over de første ukene vakte det stor begeistring da menneskeheten fikk gjenoppleve noen av sine største øyeblikk. Lyset som overførtes til skjermene viste månelandingen fra 1969, William Shakespeare satt ved skrivebordet sitt, Martin Luther King Jr. annonserte at han hadde en drøm, Berlinmuren falt, aztekerne reiste voldsomme pyramider, mennesker på savannen lærte å temme ilden og gjorde seg til herskerne i dyreriket.

Oppi alt dette stoppet verden mer eller mindre opp. Foruten absolutte nødvendigheter som sykepleiere og bønder, satt folk bare og stirret inn i skjermene og gjenopplevde historien.

Samtidig grydde det imidlertid til frustrasjon rundt søkerne. Da de flyttet inn til menneskene hadde de visst glemt å nevne at de sov 14 timer i døgnet, og at mens de sov lagde kroppene deres en irriterende during som hos en støvsuger, bare mye høyere. De hadde heller ikke nevnt at til tross for de små kroppene, trengte de omtrent dobbelt så mye mat som et fullvoksnet menneske.

«Nei, ikke spis alt din helvetes-!». Mamma presset leppene sammen på det siste ordet. Jeb oppfattet ikke med en gang hva mamma sa, men bare stirret. Han kom aldri til å bli vant med hvordan søkerne spiste. De stirret på maten, som ble gjort om til noe som lignet krystalliserte piksler, som svevet gjennom luften og inn i pupillene deres. Jeb glante mens fisken som lå i stekepanna gjordes om til små firkanter og forsvant inn i øyet til Buck.

«I kveld skal jeg fange lys. Jeg vil trenge 2100 kalorier for jobben» sa Buck, i sitt vanlige talemål der det ikke var noe innlevelse.

«Tenkte du kanskje at noen av oss andre ville spise litt av den fisken?» spurte mamma.

«I kveld skal jeg fange lys. Jeg vil trenge 2100 kalorier for jobben» gjentok Buck.

Mamma knyttet nevene. Jeb så knokene var hvite og harde. Buck lukket øyet, og et øyeblikk etterpå begynte den støyende duringen.

«Faen ta, sover den nå igjen?!» ropte pappa fra stua. «Ubrukelige blikkboks. Nå viser dem bare tull igjen, også.» Jeb lente hodet ut av kjøkkenet og så TVen som stod på i stua. På skjermen var det bilder av noen vesener som lignet mennesker, men de hadde blåaktig hud og ansiktstrekk som ikke lignet noen etnisitet Jeb var kjent med. Det var den andre gangen søkerne sendte bilder som ikke tilhørte noe av jordens historie. For noen dager siden hadde de sendt bilder av et slags romskip som dekket hele himmelhvelvingen. Under romskipet hadde det vært hav, men hav som tok form som et fjell som strakk seg mot romskipet. Søkerne selv hadde ikke sagt noe om disse bildene, men myndighetenes antagelser var at bildene var fra fremmede verdener der søkerne hadde vært før de kom til jorden. Forklaringen på havet med form som et fjell var at vannet tok en slik form grunnet den enorme gravitasjonskraften til romskipet.

«Få den tingen ut herfra!» ropte mamma over støyet. Jeb sin mamma var vanligvis en kvinne som sjelden hevet stemmen, men det han så i ansiktet hennes nå skremte ham. Han vurderte et øyeblikk å si at det ikke var en ting, men Buck, men bet seg i det.

I stedet sa bare Jeb «Kom igjen, Buck», og ledet den sovende søkeren ut av rommet og inn i dusjen der den vanligvis hvilte.

«Og ta av ham den forbanna hatten. Det er ikke noe kjæledyr!» ropte mamma fra kjøkkenet. På hodet til Buck hadde Jeb teipet fast en papirhatt der han hadde skrevet "Superbuck" med tusj. Jeb hadde tenkt at hatten kom til å falle av, men den satt på mens Buck jobbet. Når Buck kom tilbake etter fullført jobb i rommet, likte Jeb at både han og hatten hadde en metallisk lukt som minnet litt om brukt krutt. Han hadde lest seg opp om dette og fått vite at joda, også astronauter kunne melde at det ytre rom hadde en helt egen lukt.

Samtidig som at familiene rundt om på kloden begynte å irritere seg over søkerne sine sove- og spisevaner, fortsatte det å komme inn lys fra menneskenes historie. Noe med bildene var imidlertid annerledes. Det startet med en 10 minutters kollasj fra Auschwitz. I ti minutter satt mennesker klistret til skjermene sine og så likbleke beinrangler sove tett i tett i brakker fylt med skitt, før de ble ledet inn i gasskamre de aldri kom ut ifra.

Senere samme dag viste de en times lang video som viste hvordan menneskene hadde utviklet seg fra å være encellede organismer til dyr som krøyp opp av vann og videre til aper som stod oppreist. Dette skapte storm i flere religiøse miljøer, som mente at søkerne var her med en agenda. Andre mente at de slettes ikke var romvesener, men del av en konspirasjon for at folk skulle ta del i en ny verdensorden. Disse religiøse opprørerne fikk sprit på bålet da det kom inn bilder av Muhammad. Ille nok var det at alle nå fikk se ansiktet til profeten, men det ble heller ikke bedre av at det ikke var tegn til at han fløy på et hestedyr med vinger og klatret opp til Jannah på en stige av gull. Verden fikk derimot være vitne til at han lå med sin mindreårige brud og at han beordret at jøder i Medina skulle utryddes eller forvises.

Konsekvensene av dette lot ikke vente på seg. Allerede dagen etter at søkerne hadde eksponert islams profet angrep tre væpnede muslimske menn en institusjon i Bern dedikert til forskning på søkerne. De tok seg inn med maskingevær og drepte 23 mennesker. Siden søkerne hadde kommet til jorden hadde mer enn en halv milliard mennesker vendt religionen sin ryggen, flere av dem offentlig på sosiale medier. De fleste argumenterte at det nå ikke var noen som helst tvil om at mennesket ikke hadde en spesielt utnevnt hierarkisk oppheving i universet.

Samme dag som angrepene i Bern gikk Saudi-Arabia og Iran ut og støttet angrepet. Denne gangen fikk derimot ordene følger. Senere samme dag var det droneangrep mot byer og militære mål i Saudi-Arabia og Iran. Angrepene var støttet av en bred koalisjon med blant annet USA, Russland og Kina.

De religiøse konfliktene ble ikke mindre da søkerne sendte inn lys som viste Jesus sitt liv. Det var ingen vise menn som stod ved krybben da han fødtes, og det var verken engler eller undre. I USA ble det arrangert massive demonstrasjoner i de større byene, der folk krevde at søkerne skulle bortvises fra jorden. Midt oppi dette var det mange familier med søkere i hjemmet som spurte søkerne om de ikke fikk dårlig samvittighet av konfliktene de stilte i stand, men søkerne svarte at deres jobb var å formidle historien, ikke ta stilling til den.

Så en dag sluttet søkerne plutselig å jobbe. Jeb kom hjem fra skolen. «Han dro» sa mamma. Jeb visste hun gjorde oppvasken så hun kunne slippe å snu seg og se rett på ham mens hun pratet. «Sammen de andre.»

Jeb løp inn i stua. Han klarte ikke tro det mamma sa, og han forventet at Buck skulle være der midt i rommet. I stedet så han pappa ligge i sofaen med beina høyt og munnen full av tørkede kjøttstrimler. På TVen var det bilder fra en park, der tusenvis av søkere hadde samlet seg. «Ser ut som de drar sin vei. Faen meg på tide» mumlet pappa.

Jeb løp ut av huset. Han hørte mamma rope etter ham, og pappa som sa hun skulle la ham gå. Jeb slang seg på sykkelen og syklet alt han kunne. Han syklet i omtrent 20 minutter før han fant dem. Søkerne hadde samlet seg i en gammel trailer-park politiet hadde bortvist beboerne fra. Jeb slang fra seg sykkelen og løp inn mellom de hundrevis av søkerne som svevet mellom de tomme husene. Det tok ikke lang tid for ham å finne Buck, som fortsatt hadde på seg papirhatten.

«Buck!» ropte Jeb. Han løp og la armene rundt søkeren. Ingen av de andre søkerne så ut til å bry seg med Jeb sitt nærvær. «Vær så snill, ikke dra.»

«Jobben vår er fullført. Vi har ikke noe mer å gjøre her» sa Buck. Noe skjedde imidlertid da. De tre pupillene til Buck så rett på Jeb. Den så ut til å legge merke til at gutten var lei seg, for da den snakket igjen var ikke toneleiet like flatt og dødt som til vanlig.

«Du er en fin gutt, Jeb. Siden du har vært så god mot meg og de andre søkerne, skal jeg la deg få vite noen hemmeligheter om universet. Vi har funnet om lag 70 milliarder intelligente raser i universet, 200 millioner av dem i Melkeveien. De som ligger nærmest jorden er en annen rase mennesker som ble skapt av de samme som skapte dere. De har perfektionert menneskehetens kapasitet med selektiv utvelgelse av hvem som får reproducere seg. Nå har de nådd en gjennomsnittlig IQ på over 280, og er i gang med en aggressiv ekspansjon i universet. De er en krigersk menneskerase. Medlidenhet og empati sees på som svakhet i sivilisasjonen deres.»

Jeb visste ikke hva det skulle være godt for at han fikk vite disse forferdelige tingene. Hva kunne vel han gjøre med det? Kan hende forstod Buck noe av hva han tenkte, for den sa «Ta opp mobilen din, så skal jeg vise deg noe.»

Jeb gjorde som han sa og tok opp iphonen, der noen apper lå over et bakgrunnsbilde av Steven Univers. Buck teleporterte. Noen sekunder stod Jeb der og lurte på hva som foregikk, men så kom det et lys fra mobilen. Gjennom et vindu så Jeb en astronaut som satt ved noe som lignet kontrollpanelet i et romskip. Romskipet var større og mer avansert enn dem han hadde sett på Youtube. Bildet zoomet fremover og fløy gjennom vinduet. Astronauten hadde kastanjebrunt hår som var klippet til noen millimeters lengde. Mannen så ut til å være et sted mellom 30 og 40 år, men med hud som så uvanlig herdet og læraktig ut. Bildet fortsatte å zoome inn på astronautens bryst, der det stod skrevet Jeb Martinez på et påsydd merke.

Rundt dem forsvant søkerne. Buck kom til syne igjen.

«Tidrommet er bøyd. Iblant slipper lyset fra fremtiden gjennom.»

«Jeg blir astronaut» sa Jeb. Han hadde alltid likt å se bilder og videoer av verdensrommet, men hadde aldri tenkt at han kom til å bli astronaut.

Entusiasmen var imidlertid kortvarig. Jeb kom til å tenke på noe. En forferdelig tanke.

«Har dette noe med det du nettopp sa? Det om de andre menneskene. Det romskipet jeg styrte, er

det vi som rømmer fra jorden?»

«Lyset fra fremtiden er glipper som slipper gjennom. Jeg får ikke sammenhengende bilder, bare noen tilfeldige øyeblikk.»

Så var det kanskje sånn. Var det romskipet fylt med mennesker som var på flukt fra en mer avansert og aggressiv menneskese? Kanskje. Men Jeb tenkte noe annet også. Kanskje satt han i det romskipet fordi han lette etter noen der ute i rommet. En venn fra barndommen. Det var slettes ikke sikkert at det var sånn, men Jeb bestemte seg for at han ville tro det var sånn.

Jeb og Buck var de eneste som var igjen. «Jeb. Det er på tide»

Jeb la håndflaten på skjellene til Buck. «Vi sees» sa Jeb da Buck ble transparent og videre helt usynlig. Han førte håndflaten til nesa og kjente lukten av brukt krutt.



*Emil Flakk (født 9. mai 1988) er oppvokst på Nesodden, i dag bosatt i Hanoi, Vietnam. Han er blant annet aktiv kampsportutøver. Har tidligere publisert en novelle i [Gateavisas](#) litteraturspesial [Asyl](#).*